

STUDIU DE PERCEPȚIE

”Provocările tinerilor în implicarea în viața comunitară și cetățenia activă”

mun. Bălți, 2025

NOTE. Studiul „Provocările tinerilor în implicarea în viața comunitară și cetățenia activă” a fost elaborat de experții contractați de CIDP ANIMA, în cadrul **Proiectului „AnimaTron”** implementat de CIDP ANIMA cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Tineret în cadrul Programului anual de granturi pentru organizațiile de tineret, 2025. Opiniile expuse în această lucrare aparțin autorilor și nu evidențiază neapărat părerea organizațiilor partenere și donatoare.

@Drepturile de autor asupra Studiului/ concluziile acestuia aparțin în exclusivitate CIDP ANIMA.

@Cu noi educația e #ALTFel

Autori:

Alexandru ZUBCO,
doctorand Universitatea de Stat din Moldova,
Expert în drepturile omului, dezvoltare organizațională și procese interne
Email: alexandru_zubco@yahoo.com

Nonna MIHALCEAN,
Directoare Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală ANIMA,
Directoare, Centrul de Resurse pentru Adolescenți și Tineret, CRAT Bălți
Doctorandă psihologie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Expertă în domeniul tineret
Email: ngo.anima@gmail.com

Coordonatoare:

Djesica CHILAT,
Lucrătoare de tineret,
Centrul de Resurse pentru Adolescenți și Tineret, CRAT Bălți
Email: vikoldjessika@gmail.com

✓ Implicarea tinerilor în viața comunității locale, precum și promovarea cetățeniei active este esențială pentru dezvoltarea unei societăți democratice, participative și bazate pe valori comune sau fundamentale. Totodată, tinerii pot, sunt și vor fi promotorul schimbării, atât timp cât vor fi susținuți, încurajați de adulți și vor avea acces egal și liber la aceleași oportunități de dezvoltare și implicare.

🗨️ Datele privind numărul tinerilor din Republica Moldova arată că aceștia sunt în continuă descreștere¹. Potrivit datelor statistice, la 1 ianuarie 2025 numărul tinerilor cu vârsta 14-34 ani era de 544,0 mii persoane. Aceleași surse, ne indică că la 1 ianuarie 2024, în Republica Moldova erau cca 568 mii de tineri cu vârsta de la 14 la 34 ani. Iar, în 2023 datele numărau cca 567,7 mii persoane². Observăm o rată drastică de descreștere a populației tinere în Republica Moldova, cu cca 22 mii/ an. Rata de ocupare a lor rămâne mică (*din 10 tineri, doar 4 sunt ocupați, iar 6 sunt în afara țării*), iar rata șomajului în rândul tinerilor este mai înaltă față de media pe țară. Reiterăm că, la nivel național/local, nu sunt colectate date privind cauzele participării reduse a tinerilor în procesele democratice și comunitare (cu excepția scrutinelor). De aceea, este dificilă o estimare reală a motivelor/cauzelor nepărticipării acestora. Cele mai recente studii, arată că tinerii deși, doresc schimbare, se implică limitat, în procese decizionale sau democratice la nivel republican. Rata de participare la nivel local, este și mai redusă, potrivit Consiliului Național al Tineretului din Moldova³.

🗨️ De mai bine de un deceniu, CIDP ANIMA dezvoltă servicii pentru tineri, îi ghidează și îi sprijină în implementarea inițiativelor lor comunitare sau civice. Mulți tineri au demonstrat implicare și dorința spre schimbare. Alții au renunțat la ideile lor, după ce ar fi înfruntat provocări sau nu au avut sprijinul necesar.

✓ În 2025, Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală ANIMA a lansat **Studiul de percepții „Aspecte privind problematica implicării reduse a tinerilor în procesul decizional și democratic în localitatea natală”**⁴. Cercetarea indică asupra provocărilor și impedimentelor în realizarea inițiativelor civice de către tineri în localitățile lor. Datele analizate arată că principalele obstacole pentru tineri în realizarea inițiativelor civice sunt *lipsa de timp din cauza studiilor sau muncii; lipsa mijloacelor financiare; lipsa unei structuri asociative; invitații formale* la diverse activități, care or nu sunt pe placul lor, dar sunt siliți să asiste, or nu le trezesc interes, motivație, sunt prea complexe și nu răspund necesităților lor; *bariere birocratice și atitudini neprietenoase* atunci când au contactat cu autoritățile în încercarea de a face schimbare; atât adulții, cât și școala îi învață *să asculte și să se supună*, decât să-și expună propriile viziuni, deseori criticându-i pentru ideile și expunerile lor; *lipsa sprijinului familial* și *deziluzia* față de schimbări sunt alte două criterii ce împiedică tinerii să fie activi civic⁵. Tinerii, au formulat un șir de propuneri de depășire a acestor provocări, expuse în Studiul menționat. La fel, lucrarea conține recomandări generale pentru autorități, instituții de învățământ și centre de tineret.

✓ În continuare, CIDP ANIMA și-a propus să studieze asupra **provocărilor tinerilor în implicarea în viața comunitară și cetățenia activă**. Cercetarea a avut loc pe o durată de 2 luni, cu acoperire teritorială urbană și rurală în localitățile din municipiul Bălți și unele raioane din nordul țării. Activitatea a fost realizată grație

¹ https://statistica.gov.md/ro/tinerii-in-republica-moldova-in-anul-2024-9578_61916.html

² https://statistica.gov.md/ro/tinerii-in-republica-moldova-in-anul-2023-9578_61426.html

³ <https://cntm.md/resurse/>

⁴ https://anima.md/wp-content/uploads/2025/08/Studiu_Participare_limitata_tineri_2025.pdf

⁵ Remarca autorilor: Studiul vizat, nu este unul reprezentativ pe țară. Acesta include o metodologie distinctă și trebuie tratat corespunzător.

sprijinului financiar al Agenției Naționale pentru Tineret în cadrul Programului anual de granturi pentru organizațiile de tineret, 2025 implementat de CIDP ANIMA în cadrul **Proiectului „AnimaTron”**, ediția I.

🔍 Studiul de percepție este o inovație în dimensiunea cercetărilor pe domeniul tineret. Sugestiile tinerilor, constatările autorilor și recomandările lucrării trebuie interpretate la justa valoare și aprobate în cadrul politicilor de tineret sau activităților realizate pentru aceștia. Lucrarea nu pretinde a fi perfectă, ci m-ai degrabă o tentativă de a afla, verbaliza și transmite mesajele tinerilor ce doresc schimbare în comunitatea acestora.

ASPECTE METODOLOGICE

🔍 Metodologia de elaborare a Studiului „Provocările tinerilor în implicarea în viața comunitară și cetățenia activă” (în continuare Studiul), a cuprins următoarele metode:

- (i) metoda **documentare din oficiu** prin stabilirea obiectivelor procesului de monitorizare de comun cu comandatarul; colectarea, sistematizarea și analiza informațiilor din sursele oficiale disponibile (de ex: datele Agenției Naționale de Tineret, Biroului Național de Statistică, Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Național al Tineretului din Moldova, etc); studierea profilului tinerilor, a datelor publice despre tineri, analiza cadrului legal și garanțiilor pentru tineri, a standardelor de referință ale UE, etc
- (ii) metoda **activitate în teren**, prin realizarea interviuri individuale (fizic) cu 60 tineri; realizarea a 4 ședințe de tip focus-grup cu tinerii beneficiari ai comandatarului; participarea la 4 activități realizate de comandatar pentru tineri; studierea rezultatelor activităților realizate de tineri și observarea directă a implicării lor în mini-proiectele și inițiativele realizate de grupurile de inițiativă și voluntari în diferite localități, analiza progreselor și provocărilor înregistrate de tineri în inițiativele lor de implicare comunitară și civică susținute de comandatar;
- (iii) metoda **colectării date** prin elaborarea și remiterea unui chestionar online ghidat către beneficiarii comandatarului, chestionarul online a conținut un set de 38 întrebări, precum: (a) date generale despre respondent, (b) informații demografice (c) nivelul de educație al respondentului, (d) nivelul de cunoștințe și conștientizare despre viața comunitară (e) definirea vieții comunitare, (f) importanța implicării comunitare, (g) nivelul de implicare în comunitate, (h) enumerarea activităților comunitare, (i) percepția asupra activismului comunitar, (j) înțelesul activismului comunitar, (k) diferențe dintre comunitatea rurală și urbană (l) impactul activităților comunitare (m) provocările tinerilor în viața comunitară, (n) motivele neparticipării, (o) obstacolele ce împiedică activismul comunitar etc, precum și opiniile tinerilor pentru stimularea participării comunitare, etc.
- (iv) metoda **activitatea analitico-deductivă** încadrată în elaborarea Studiului. La fel, au fost utilizate informații din surse online disponibile, supuse interpretării logice și respectându-se principiul obiectivității. Studiul este public.

✓ Accentul prioritar a fost focusat pe beneficiarii CIDP ANIMA implicați în proiecte de dezvoltare comunitară și activism civic. Această reprezentare a permis organizației să înțeleagă dacă activitățile realizate sunt conforme intereselor tinerilor și comunităților beneficiare. Autorii au participat la sesiuni de

formare a tinerilor activiști realizate de organizație și au monitorizat procesul de implementare a inițiativelor lor civice și comunitare. Acest proces a permis autorilor să înțeleagă mai bine percepțiile tinerilor despre diferite evenimente publice, pentru o redare reală a ideilor lor. Tot aici, autorii au monitorizat modalitățile de organizare și realizare a unor evenimente publice asumate de tinerii în localitățile lor, inclusiv i-au ghidat și i-au susținut pe respectivii. Toate observațiile din teren, au ajutat autorii să-și formuleze viziuni logice și corecte. Unele repere au fost preluate din constatările Studiului „Aspecte privind problematica implicării reduse a tinerilor în procesul decizional și democratic în localitatea natală” având în vedere relevanța acestora.

✓ În continuare, un alt instrument utilizat pentru fundamentarea constatărilor lucrării a constituit chestionarul online completat de 111 tineri repartizați geografic în municipiul Bălți, r-l Drochia, r-l Dondușeni, r-l Edineț, r-l Fălești, r-l Ocnîța, r-l Soroca, r-l Florești, r-l Sîngerei, constituit de altfel zona geografică regională nord. Aceaste regiuni au fost alese pentru a spori capacitățile CIDP ANIMA în a dezvolta domeniul de tineret potrivit intereselor lor și a sferei de activitate a acesteia. Studiul se bazează orientativ pe întrebări ghidate, pentru a obține răspunsuri la subiect direct, cât și au fost incluse rubrici pentru expunerea opiniilor personale. Răspunsurile au fost triate și prelucrate corespunzător și obiectiv.

📄 La fel, Studiul de percepții este focusat pe analiza critică a opiniilor formulate de tinerii chestionați și intervievați. Studiul nu a cuprins opinia tuturor tinerilor din țară/ raioanele de nord sau a tinerilor NEET. Lucrarea vizează mai degrabă analiza percepțiilor tinerilor beneficiari direcți ai comandatarului. Rezultatele acestei cercetări urmează a fi prelucrate corespunzător.

📍 Datele analizate în prezenta cercetare au cuprins (a) 80,2% tinere și 19,8% tineri, (b) 41,4% respondenți au fost cu vârste cuprinse de 14-16 ani, 37,8% cu vârsta 16-18 ani, cei cu 18-20 ani au constituit cca 13,5% și cei mai inactivi au fost cu vârste peste 20 ani; (c) după locul de trai, cei mai activi au fost din orașe, peste 60%; (d) după studiile respondenților, rata cei mai înaltă au fost liceenii (51%), urmași de cele gimnaziale (34%) și centrele de excelență (16%), 5 tineri își fac studiile la facultate și alți 4 tineri fac parte din categoria NEET.

□ În cadrul acestui Studiu, „viața comunitară” se referă la modul în care trăiesc, colaborează și interacționează tinerii ce împărtășesc un spațiu comun, valori, interese, necesități sau scopuri similare în comunitățile lor (urbane/ rurale).

Mai exact, viața comunitară înseamnă:

- **cooperare și sprijin reciproc** – membrii comunității se ajută unii pe alții în diverse activități/ situații (spre exemplu: ajutor de vecinătate în cazuri de urgență, inundații, incendiu; soluționarea unor probleme comune a locuitorilor unei străzi, cartier; munci colective benevole „clacă”; etc);
- **participare comunitară** – locuitorii iau parte la deciziile sau activitățile comunității (spre exemplu: ședințe sau adunări locale pentru anumite probleme sau situații comunitare; curățenie pe o stradă/ cartier sau zonă affluentă unui râu/ pârau; evenimente culturale sau sportive, etc);
- **respectarea unor reguli comune** – conviețuirea implică norme sau reguli care mențin ordinea și bunăstarea comunității (spre exemplu: relațiile de vecinătate; îngrijirea drumului de acces comun; tradiții locale specifice, etc);

- **schimb de idei, resurse și experiențe** – comunitatea oferă un spațiu pentru învățare și dezvoltare prin dialog și colaborare;
- **identitate comună** – membrii unei comunități se simt parte dintr-un „întreg” mai mare, ceea ce creează sentimente de apartenență și de identificare. Această valoare comună și incluzivă ajută o comunitate să prospere, ca promotoare a tuturor în condiții de egalitate și echitate.

În același timp, implicarea comunitară sau activismul comunitar presupune implicarea activă și conștientă a tinerilor în problemele comunității pentru a aduce schimbări pozitive, inclusiv despre modul de acțiune pentru binele comunității. Activismul comunitar mai înseamnă, implicare în mod constant și conștient în viața comunității, prin activități/ acțiuni de dezvoltare locală, rezolvarea problemelor sociale, culturale, de infrastructură, mediu, etc. Este un tip de implicare civică și socială, care presupune inițiativă, responsabilitate și solidaritate. Acestea pot fi organizate de comun cu APL-urile sau cu informarea lor.

Exemple de implicare comunitară:

- **participarea la acțiuni de voluntariat** (curățenie prin localitate, plantare de copaci, ajutor după calamități, ajutor pentru persoane vulnerabile, orice alte activități, cu excepția celor politice);
- **organizarea de evenimente** culturale, sportive sau educaționale locale (competiții sportive probono, cityquest-uri; maratoane; activități de educare sau informare; hora satului, etc);
- **implicarea în proiecte de dezvoltare comunitară** (montarea unor bănci în parcuri; reamenajarea unui parc; spații pentru tineri; reînnoirea stațiilor de așteptare; etc);
- **participare la adunările/ ședințele locale** (organizare, participare la ședințele APL-urilor sau consiliilor locale ce vizează anumite situații sau probleme comunitare; facilitarea acestui proces sau diseminarea soluțiilor adoptate; formularea de propuneri constructive APL-urilor, etc);
- **colaborare cu organizațiile neguvernamentale, sau grupuri de inițiativă** pentru a îmbunătăți viața din comunitate (susținerea, participarea la inițiativele grupurilor de inițiativă sau a organizațiilor neguvernamentale ce contribuie la schimbări în comunitate, cu excepția celor politice).

A se reține că activitățile de implicare comunitară nu pot fi susținute de lideri politici în scopuri politice, de sprijin sau susținere a unor concurenți electorali în cadrul unei campanii sau în afara acesteia. Activitățile comunitare derivă din comunitate, de la oamenii simpli, ce doresc să contribuie la schimbare și o fac prin conjugarea eforturilor comune. Este important ca tinerii să înțeleagă asupra rolului lor activ într-o comunitate și că nu întotdeauna autoritățile locale dispun de resurse suficiente pentru a răspunde la necesitățile tinerilor. Tinerii nu trebuie doar să ceară/ aștepte soluții, dar și să se implice!

☞ Printre **provocările** în procesul de elaborare a Studiului și acumulării opiniilor tinerilor au fost remarcate: (a) insuficiența informațiilor despre esența activismului civic în rândul tinerilor, (b) percepții eronate și confuze despre implicarea civică, (c) rata scăzută a tinerilor ce s-au implicat sau au fost implicați în activități civice, (d) reticența comunităților locale, (e) supraimplicarea tinerilor în activitățile educaționale și utile mediului școlar, (f) desconsiderarea opiniei tinerilor de către adulți, (g) temerea de urmări asupra situației lor, (h) lipsa mentorilor/ adulților ce i-ar motiva să se implice și (i) lipsa motivației spre schimbare. Deși, aceste provocări au fost presupuse de la începutul cercetării, autorii au fost nevoiți inițial să explice noțiunea și scopul activismului civic, practic, în toate activitățile din teren și după care să obțină opiniile tinerilor, pentru a nu vicia concluziile Studiului.

☞ Cercetarea nu include studierea profilului psihosocial al tinerilor, cunoștințele și aptitudinile lor, particularitățile socioculturale și condițiile fizice ale tinerilor. Se recomandă repetarea cercetării cel puțin o dată per an, și lărgirea domeniului de obținere a informațiilor prin intermediul unui efort mult mai conjugat.

📄 *Notă: în textul Studiului se va utiliza cuvântul „tineri”, care prezumă inclusiv „tinere”, pentru a ușura citirea lingvistică a acestuia.*

PERCEPȚIILE TINERILOR PRIVIND ACTIVISMUL COMUNITAR

În acest capitol, vom relata asupra percepțiilor tinerilor chestionați online privind conceptul de „viață comunitară” și „implicare comunitară”; definirea acestora; exemple de implicare comunitară; prezumțiile privind cetățenia activă și/sau comunitară.

📌 Inițial, tinerii au fost invitați să formuleze propriile răspunsuri în formă liberă la întrebarea cum ar defini ei „viața comunitară” și „implicarea comunitară”. Urmare a prelucrării răspunsurilor lansate de tineri, observăm că majoritatea **cunosc, pot defini și explica** esența implicării comunitare și/sau vieții comunitare, ceea ce este absolut îmbucurător. Astfel, tinerii au formulat următoarele opinii: -

- ✓ Viața comunitară înseamnă a face parte dintr-un grup și a contribui la binele lui, iar implicarea comunitară este atunci când oamenii participă activ – prin sprijin, idei sau acțiuni – pentru a ajuta și a dezvolta comunitatea;
- ✓ Viața comunitare este colaborarea și conviețuirea oamenilor dintr-o comunitate;
- ✓ участие в общественной жизни - это совокупность действий, направленных на улучшение качества жизни и общества, созданное индивидом или группой индивидов;

- ✓ Viața comunitară înseamnă relațiile și activitățile prin care oamenii trăiesc împreună, iar implicarea comunitară este participarea activă la acțiuni ce sprijină și dezvoltă comunitatea;
- ✓ Colaborarea oamenilor într-o localitate;
- ✓ Să fii activ social;
- ✓ A deveni viața comunitară ca un ansamblu de activități realizate pentru îmbunătățirea comunității și în folosul acesteia;
- ✓ A trăi împreună și a contribui activ la binele celorlalți;
- ✓ Sa facem anumite acțiuni folositoare pentru comunitate;
- ✓ *Общественная жизнь — это активное участие граждан в мероприятиях, проектах и процессах, которые приносят пользу селу/ городу. Участие в общественной жизни - это заботиться о проблемах и помогать их решать через волонтерство, инициативы или гражданскую активность;*
- ✓ Implicarea în soluționarea unor probleme comunitare;
- ✓ Viața comunitară înseamnă modul în care oamenii trăiesc, colaborează și se ajută unii pe alții într-o comunitate;
- ✓ Viața comunitară înseamnă a trăi împreună cu ceilalți, bazându-te pe solidaritate, colaborare și valori comune;
- ✓ Viața comunitară înseamnă a participa activ la viața și binele comunității;
- ✓ Viața comunitară-reprezintă ansamblul activităților,relațiilor și valorilor care se desfășoară în cadrul unei comunități,iar implicare activă înseamnă participarea activă a membrilor unei comunități la activități și inițiative care urmăresc binele comun;
- ✓ *Участие в проектах для улучшение жизни общества, собственная инициатива, помощь, и тд.*
- ✓ Implicare în diverse acțiuni, proiecte, idei, împreună cu alte persoane din comunitate;
- ✓ Totalitatea acțiunilor organizate în cadrul unui sat oraș, etc.
- ✓ *Делать что-то для жизни в обществе, любимые дороги, клубы для молодежи, центры для помощи пожилых;*
- ✓ Viața comunitară este modul în care oamenii trăiesc, colaborează și se ajută unii pe alții în cadrul unei comunități;
- ✓ Viața comunitară înseamnă a trăi și colabora activ într-o comunitate. Implicarea comunitară înseamnă a contribui la binele comun;
- ✓ Atunci, când participi activ la activități organizate;
- ✓ Implicarea activă în viața comunității;
- ✓ Viața comunitară este modul de trai a unui grup de oameni, implicare comunitară este participarea activă a oamenilor la viața comunității;
- ✓ *Помогать населенному пункту и благотворительность;*
- ✓ Voluntariat în binele comunității;
- ✓ Cooperarea oamenilor în cadrul unei comunități;
- ✓ Modul de viață al unui grup de oameni care trăiesc împreună, având interese și activități comune, adesea într-o anumită localitate sau zonă geografică;
- ✓ Ajutorul și participarea la orice activitate;
- ✓ Implicare în îmbunătățirea comunității;
- ✓ Implicarea în activitățile mediului și ale societății;
- ✓ Viața comunitară sau implicarea comunitară este procesul prin care o persoană se implică activ în activități, proiecte și decizii care vizează binele și dezvoltarea comunității din care face parte,

- contribuind la soluționarea problemelor locale și la crearea unui mediu mai bun pentru toți membrii acesteia. Aceasta presupune colaborare, responsabilitate și participare la viața socială, civică sau culturală pentru a aduce schimbări pozitive în comunitate;
- ✓ O viață cu condiții bune, adică oamenii se implică în comunitatea lor pentru a dezvolta localitatea;
 - ✓ Modul în care oamenii trăiesc, interacționează într-un grup;
 - ✓ Participarea activă în societate;
 - ✓ Viața comunitară se referă la interacțiunea și colaborarea oamenilor într-o anumită zonă sau grup, având ca scop binele comun și dezvoltarea socială;
 - ✓ Implicarea comunitară înseamnă să ajuți și să participi la viața comunității tale;
 - ✓ Este modul în care oamenii trăiesc, colaborează și se ajută reciproc în cadrul aceleiași comunități;
 - ✓ Viața comunitară este felul în care oamenii trăiesc împreună, se ajută unii pe alții, respectă anumite reguli și se implică în activități comune;
 - ✓ Cooperarea oamenilor pentru binele comun;
 - ✓ Viața comunitară - implicarea în diverse evenimente prin activități sociale;
 - ✓ Viața comunitară este modul în care oamenii cooperează în cadrul unei localități;
 - ✓ Implicarea activă în problemele societății;
 - ✓ Ajutorul în comunitate;
 - ✓ Implicarea în proiecte pentru a crea condiții favorabile pentru tineri și maturii din localitate;
 - ✓ Este modul în care oamenii interacționează și contribuie la o societate;
 - ✓ Responsabilitate și efort;
 - ✓ Implicarea în comunitate;
 - ✓ Termenul se referă la o activitate ridicată socială în cadrul căruia participă la mai multe evenimente comunitare;
 - ✓ Вовлекаться в общественные аспекты на местном уровне;
 - ✓ Momentul în care tu te implici la ceva legat de comunitatea ta, și simți o schimbare sau o influență, atunci te implici activ în ea;
 - ✓ Общественная жизнь — это участие человека в деятельности общества: в мероприятиях, волонтерстве, акциях, обсуждениях и решении общих проблем;
 - ✓ Activități din propria inițiativă ce țin de bunăstarea comunității;
 - ✓ Implicarea în diverse activități organizate în folosul comunității;
 - ✓ Viața comunitară este colaborarea și interacțiunea oamenilor într-o comunitate;
 - ✓ Implicarea în activitățile benefice pentru societate și comunitate;
 - ✓ Un tânăr activ în viață;
 - ✓ „Viața comunitară” sau implicarea comunitară reprezintă participarea activă a oamenilor la activități comune, menite să sprijine, să dezvolte și să unească membrii unei comunități;
 - ✓ Viața comunitară” sau implicarea comunitară înseamnă participarea activă a oamenilor la viața grupului sau comunității din care fac parte, prin colaborare, sprijin reciproc, voluntariat, inițiative comune și responsabilitate față de binele colectiv / comunitate implicată;
 - ✓ Să te implici la ajutorarea comunității;
 - ✓ сбор мусора, дебаты, новые знакомства, сажание деревьев;
 - ✓ Viața comunitară e modul în care oamenii trăiesc, colaborează și se sprijină într-o comunitate, iar implicarea comunitară este participarea activă la activitățile și inițiative pentru binele comun;
 - ✓ Implicarea în activități ce țin de comunitate;
 - ✓ Viața noastră din societate;

- ✓ Voluntariat / Implicare / comunitate de oameni;
- ✓ Участие в общественной жизни это активное вовлечение человека в такие процессы: участие в организациях, акциях, выборах, культурных и социальных проектах;
- ✓ Viața comunitară pentru mine este modul de viață al oamenilor care trăiesc în aceeași localitate unde eu se ajută reciproc, se respectă și contribuie la dezvoltarea și creșterea localității;
- ✓ Pentru mine viața comunitară este modul prin care oamenii conviețuiesc, colaborează și creează un spirit de apartenență;
- ✓ Atunci, când aduci ceva schimbări în comunitatea ta;
- ✓ Să aduci schimbări în comunitate;
- ✓ Viața comunitară este modul în care oamenii colaborează, comunică, respectă reguli comune și se sprijină pentru binele colectiv;
- ✓ Încercarea de a schimba ceva în comunitatea ta;
- ✓ Участие в социальных проблемах или поддержка интересов общества;
- ✓ Viața comunitară înseamnă implicarea oamenilor în activitățile și problemele comunității lor;
- ✓ Implicarea comunitară reprezintă participarea activă a cetățenilor în activitățile civice desfășurate în orașul natal;
- ✓ Ideea de a fi viu, vocal și interesat de ceea ce se întâmplă în comunitatea în care te afli;
- ✓ Viața de comunitate;
- ✓ Implicarea oamenilor în formarea comunității;
- ✓ Participarea la viața publică înseamnă implicarea activă a unei persoane în activități sau inițiative care ajută comunitatea. Aceasta poate include voluntariatul, participarea la evenimente sau luarea deciziilor locale;
- ✓ Implicarea în viața comunității, pentru un viitor mai frumos;
- ✓ A te implica activ în activitățile desfășurate în comunitatea din care trăiești contribuind la bunăstarea orașului natal.

Concluzii 🗣️

Analiza răspunsurilor menționate *supra*, ne arată că majoritatea tinerilor chestionați înțeleg, esența activismului comunitar și ce prezumă viața comunitară. Comparativ, cu aceeași evaluare realizată într-un alt Studiu conex, tinerii confundau termenii de activism civic cu activismul comunitar. Această înseamnă, de fapt, că implicarea comunitară este mai vizibilă, ușor-sesizabilă și mai clară pentru tinerii. Chiar dacă, deseori implicarea comunitară presupune costuri mai mari, eforturi mai ample, totuși această formă de implicare în opinia tinerilor este mai realistă și nu implică situații tensionate cu APL-urile, comparativ cu mecanismul prevăzut de activismul civic. Suplimentar, ei au susținut că oamenii din localitate pot observa cu ușurință o schimbare locală, în cadrul procesului de implicare comunitară, decât prin intermediul activităților civice.

🗣️ Recomandare generală:

Actorii publici implicați pe domeniul tineret, educațional să continue eforturile conjugate de informare și sprijinire și motivare a tinerilor în inițiativele comunitare la nivel local/ urban.

📌 **Întrebare – țintă:** Consideri că implicarea comunitară poate fi importantă pentru binele comun? -----

La întrebarea respectivă, 103 tinerii au afirmat că „Da”, 7 tineri au spus că nu sunt siguri și alți 2 au bifat răspunsul „Nu”. La această etapă, rata înaltă a răspunsurilor pozitive, arată că tinerii înțeleg rolul și importanța activismului comunitar în societate și că au speranțe sporite la schimbările comunitare.

📌 **Întrebare – țintă:** Cât de des ai fost implicat/ă în activități de implicare comunitară în localitatea ta? ----

Deși, tinerii au recunoscut că cunosc ce presupune implicarea comunitară, doar 36 tineri chestionați au confirmat că au participat în activități de dezvoltare comunitară. Restul tinerilor chestionați au menționat că nu au participat deloc sau rareori și alți 15 au bifat că niciodată nu au participat în asemenea activități pentru comunitate. Din tinerii, care au răspuns afirmativ, majoritatea au susținut că s-au implicat ca voluntari în activități de salubritate și ecologizare a localității; organizare de serbări la gimnazii sau licee; activități culturale-artistice; reamenajarea teritoriilor; participare la concursuri sau festivaluri; voluntari în organizații de tineret; ajutorarea bătrânilor; acțiuni de caritate; elaborare de proiecte și fundraising. Unii au menționat că nu-și amintesc la ce tip de activități au participat pentru binele comunității. Alții au menționat că nu au participat, fiind din lista respondenților care au negat participarea inițial.

📌 **Concluzii**

Analiza răspunsurilor menționate *supra*, relevă că tinerii conștientizează și pot defini termenii de viață comunitară și implicare comunitară / activism comunitar. Acest fapt presupune că tinerii se pot implica în activități comunitare, s-au implicat anterior și vor să fie parte a comunității, ceea ce este de apreciat. Există și o parte rezervată a tinerilor, care nu și-ar dori să fie implicați comunitar, din cauza lipsei motivației sau a experiențelor anterioare, etc. Observăm că tinerii se implică activ în comunitate prin acțiuni de voluntariat preponderent în acțiuni/ activități de salubritate, ecologizare a localității. Alții se implică în susținerea evenimentelor locale culturale, sociale și educaționale. Impactul acestor activități este esențial pentru tineri (indiferent de nivel, volumul și mărimea sprijinului) pentru că doar astfel, aceștia se pot simți membri activi ai comunității.

📌 **Recomandare generală:**

Actorii publici responsabili pe domeniul decizional, educațional și de tineret, să majoreze nivelul de implicare a tinerilor în procesele comunitare și să diversifice sprijinul oferit pentru tineri. Tinerii, trebuie să fie observați, implicați ca membri activi ai comunității, iar actorii publici trebuie să fie mentorii acestor inițiative. Actorii publici, trebuie să-și unifice eforturile în atragerea tinerilor NEET în acțiuni comunitare.

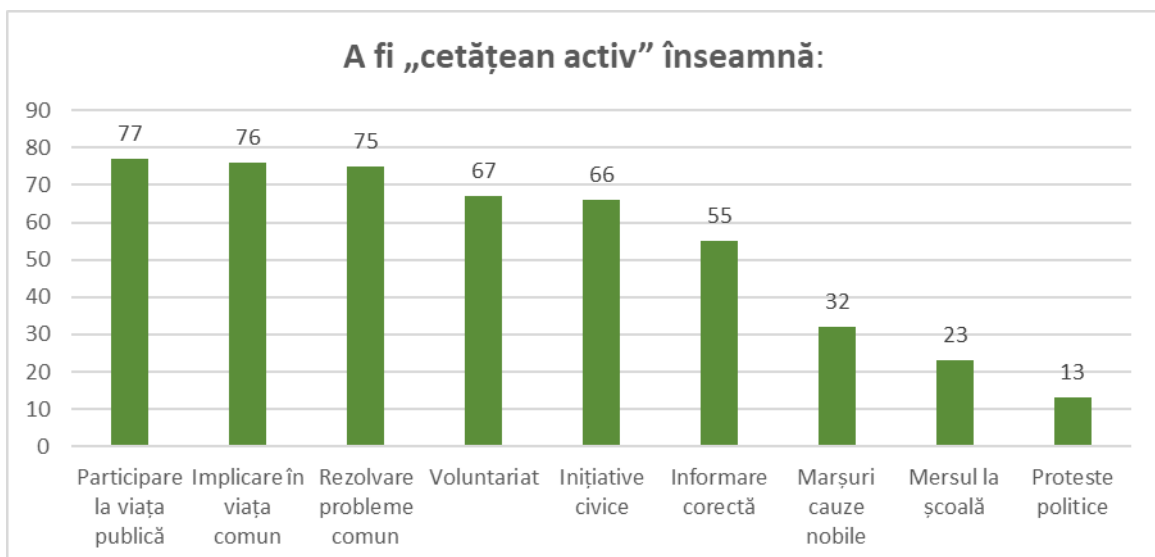
📌 **Întrebare – țintă:** A fi „activ comunitar” înseamnă? -----

La această rubrică, tinerii au fost invitați să bifeze opțiunile potrivite, după percepțiile proprii. Astfel, 91 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a te implica în viața comunității”; 75 răspunsuri au vizat opțiunea „a te implica în rezolvarea problemelor comunitare comune”; 72 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a face voluntariat”; 62 răspunsuri au arătat opțiunea „a te implica în viața publică (votare, petiții, dezbateri)”;

59 răspunsuri au vizat opțiunea „a promova inițiative civice, de mediu, culturale sau educaționale”; 49 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a fi solidar cu vecinii și alți locuitori pe probleme comune ce vizează o stradă, un cartier”; 24 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a participa la marșuri sau proteste pentru cauze nobile”; 14 tinerii au indicat opțiunea „a merge regulat la școală” și 7 răspunsuri au vizat „participarea la proteste organizate de partidele politice”.

📌 Întrebare – țintă: A fi „cetățean activ” înseamnă? -----

Aici, tinerii au fost invitați să aleagă opțiunile pe înțelesul lor privind cetățenia activă. Astfel, 77 răspunsuri au vizat varianta „a participa activ și responsabil la viața publică (votare, petiții, dezbateri au APL)”; 76 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a te implica în viața comunității”; 75 răspunsuri au fost pentru categoria „a te implica în rezolvarea problemelor comunitare comune”; 67 răspunsuri au vizat varianta „a te implica în activități de voluntariat”; 66 răspunsuri au fost pentru opțiunea „a promova inițiative civice, de mediu, culturale sau educație”; 55 răspunsuri au fost pentru varianta „a promova informarea corectă și combate dezinformarea”; 32 răspunsuri au vizat „a participa la proteste/ marșuri pentru cauze nobile”; 23 răspunsuri au fost oferite pentru „a merge regulat la școală” și 13 răspunsuri au vizat opțiunea „a participa la proteste organizate de partidele politice”: -

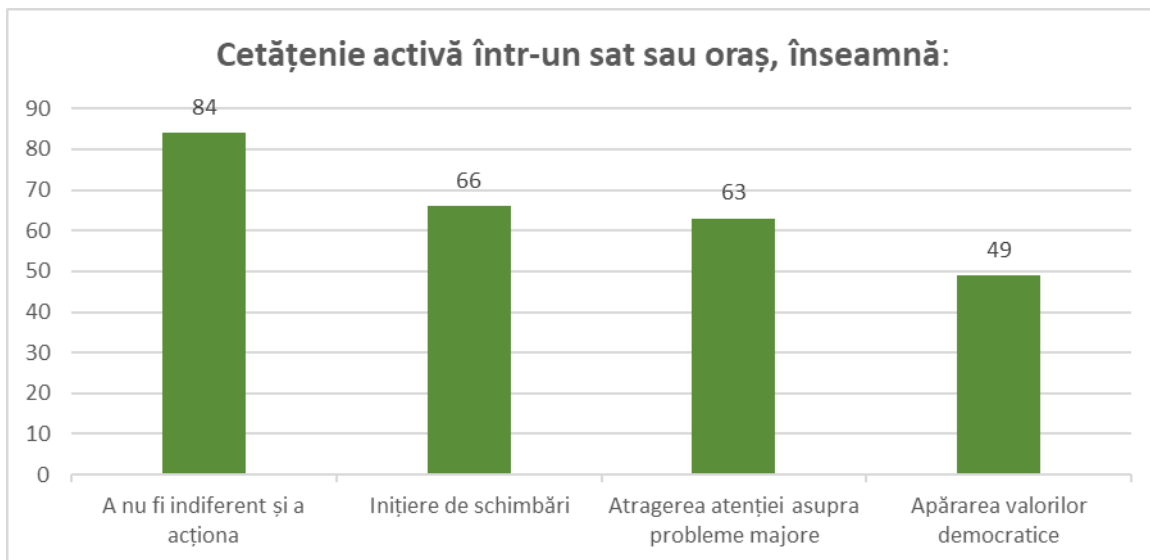

Concluzii 📌

Prelucrarea opțiunilor alese de tinerii chestionați, ne relatează că aceștia au percepții corecte față de ce înseamnă a fi „activ comunitar” și ce prezumă a fi „cetățean activ”. Iar, variantele alese de ei, arată că majoritatea au ales opțiunile corecte pentru aceste forme de participare comunitară. Din discuțiile cu tinerii, au fost accentuate situațiile de implicare comunitară, de aceea ei au putut cu ușurință să identifice situațiile aproape de dezvoltarea comunitară. Totuși, unii încă, percep că declarațiile/ participările la protestele sau activitățile realizate de partidele politice se includ sub paravana formelor de participare comunitară sau civică. Tinerii au menționat că deseori sunt induși în eroare cu promisiuni de actorii politici, deși, aceștia și-a dori bunăstare pentru comunitate din intenții bune.

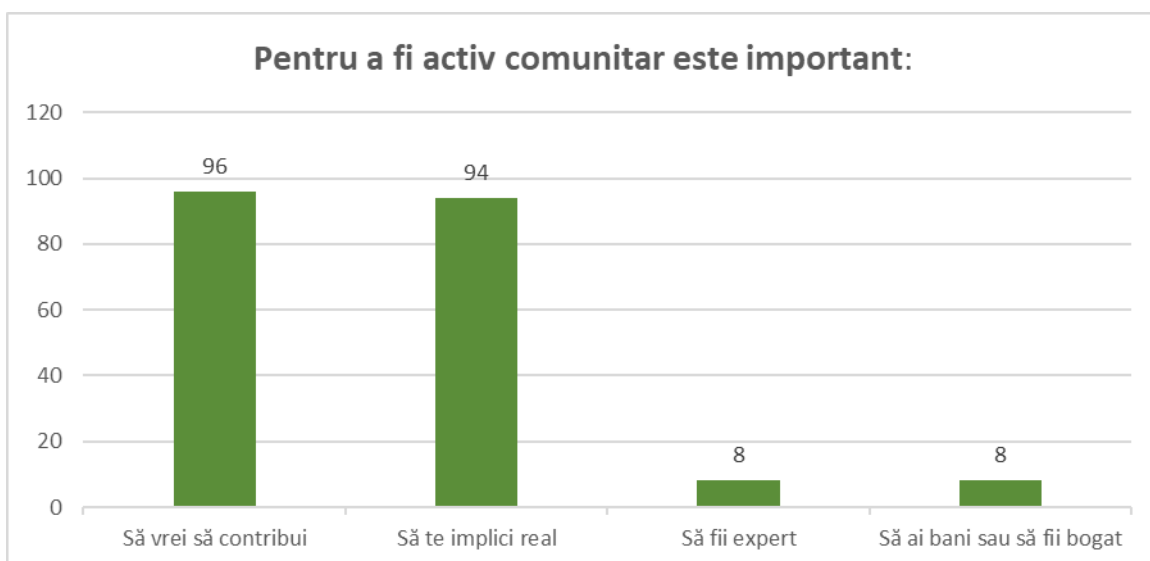
📌 **Întrebare – țintă: Cetățenie activă într-un sat sau oraș înseamnă?** -----

Aici, majoritatea tinerilor au ales opțiunea „să nu fii indiferent, să observi, să acționezi și să contribui acolo unde este nevoie”; urmată de varianta „inițierea de schimbări prin proiecte, inițiative legislative cetățenești sau acțiuni de mobilizare a comunității” și de opțiunea „atragera atenției asupra unor probleme sociale de rezonanță (inegalități sociale, corupție, nedreptăți)”. Tot aici, tinerii au ales și opțiunea „apărarea valorilor democratice – libertatea de exprimare, drepturile omului sau justiția socială”: -

📌 **Întrebare – țintă: Pentru a fi activ comunitar este important?** -----

La această întrebare ghidată, tinerii au fost invitați să bifeze din 5 opțiuni, răspunsurile lor, după propriile experiențe. Astfel, 96 răspunsuri au vizat opțiunea „să îți pese, să fii informat și să vrei să contribui”; 94 răspunsuri au fost pentru varianta „să te implici, să-ți exprimi ideile și să contribui la binele comunității” și câte 8 răspunsuri la rubricile „să fie expert” și „să ai bani sau să fii bogat”: -

Concluzii 📄

Analiza opțiunilor alese de tinerii chestionați arată la indicatori pozitivi. Tinerii au ales cele mai potrivite opțiuni la întrebările oferite lor despre exemple de cetățenie activă și ce prezumă a fi activ comunitar. Este de apreciat că tinerii înțeleg că pentru a te implica în activitățile comunitare nu este necesar să ai mijloace bănești sau să fii expert, ci mai degrabă sunt importante acele valori supreme și interioare ale fiecăruia, dorința spre schimbare și purcederea la schimbarea propriu-zisă. Dinamica respectivă este una pozitivă. Urmează a fi stimulată și valorificată.

📌 Întrebare – țintă: Crezi că impactul activităților comunitare în localitatea ta pot fi vizibile și reale? -----

La această întrebare, tinerii au fost invitați să afirme sau să infirme, dacă în opinia lor, impactul activităților comunitare ar putea sau nu să fie vizibile și reale. Majoritatea tinerilor (96 răspunsuri) au confirmat că impactul unor asemenea activități comunitare ar fi mai degrabă „vizibile și reale”; 7 tineri au susținut contrariul și alți 9 au menționat că „nu cunosc”.

📌 Întrebare – țintă: Crezi că tinerii pot fi marginalizați și neînțeleși în activitățile comunitare pe care ar dori să le realizeze într-o comunitate? -----

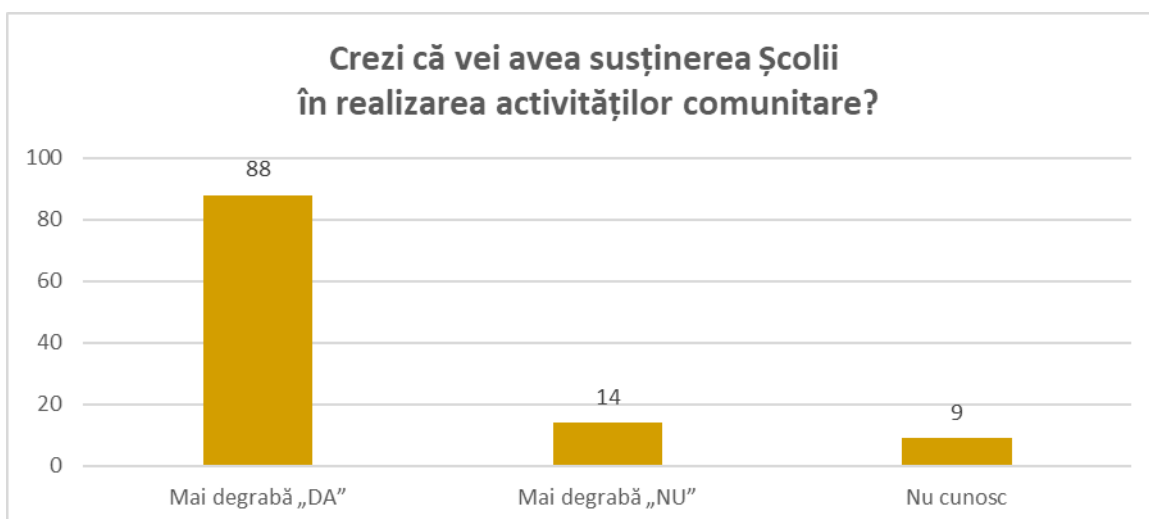
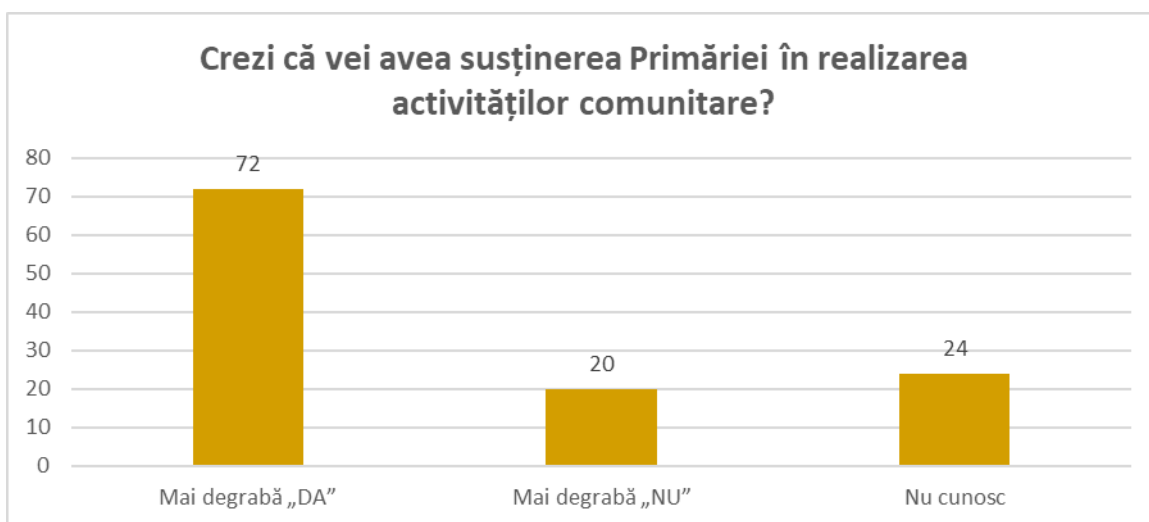
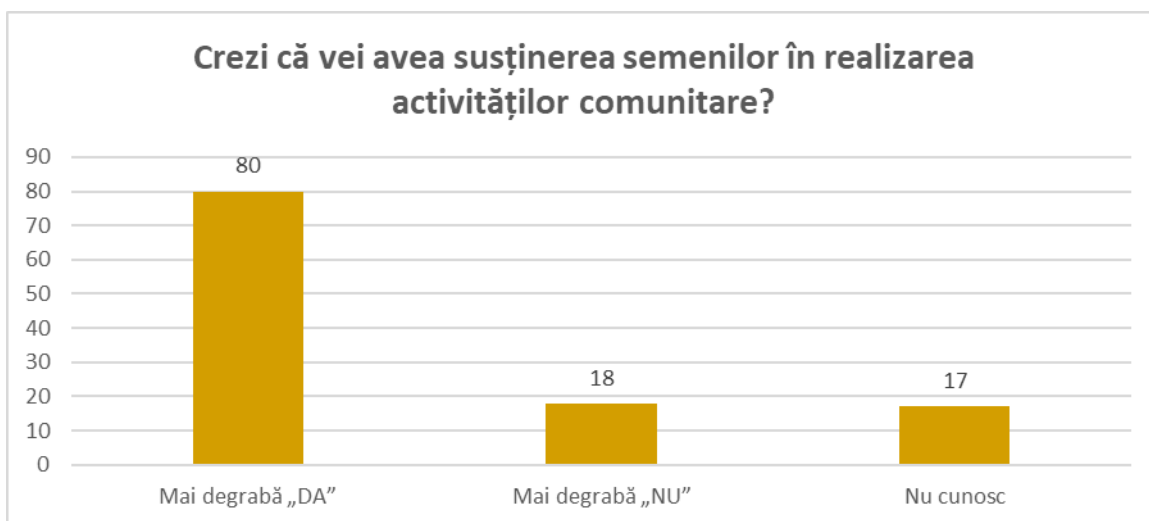
Aici, 74 tineri au menționat că „mai degrabă ar putea fi marginalizați și neînțeleși” atunci când dezvoltă sau se vor implica în activități de dezvoltare comunitară. Doar 18 tineri au susținut contrariul și alți 22 au spus că „nu cunosc”.

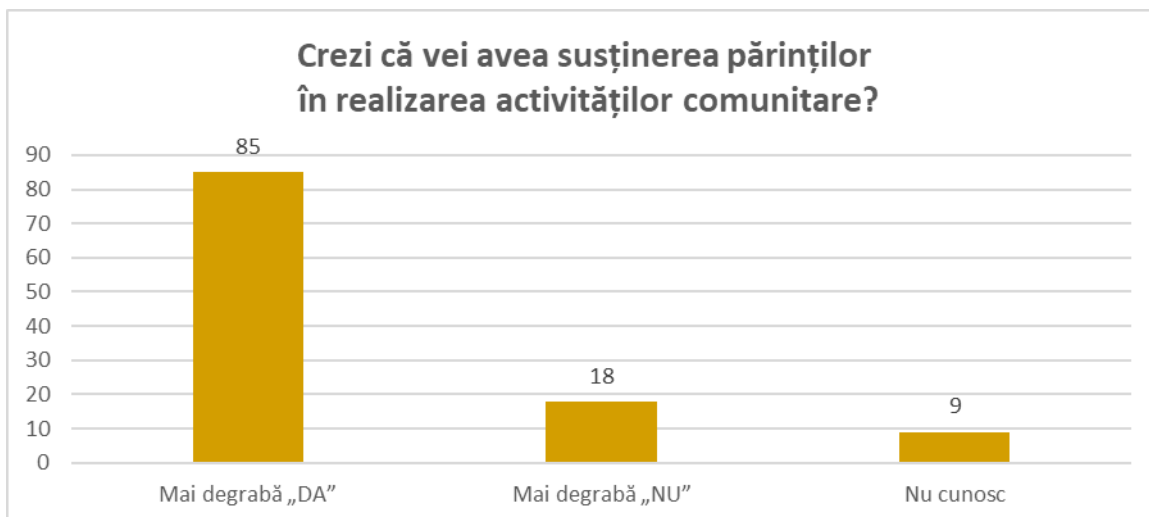
📌 Întrebare – țintă: Crezi că tinerii pot contribui la progresul comunității locale? -----

Pentru această întrebare, 102 tineri au susținut cu afirmație certă, precum că tinerii pot contribui la progresul comunității locale și că rolul lor este la fel de decisiv. Doar 7 au menționat că tinerii nu pot contribui la schimbare comunitară și alți 2 au fost indeciși.

📌 Întrebare – țintă: Crezi că ai avea susținerea semenilor tăi, APL-ului, școlii, părinților în realizarea activităților comunitare? -----

La aceste întrebări, între 72-88 tineri au susținut că ar avea sprijinul necesar din partea semenilor/ altor tineri/ primăriilor locale/ instituțiilor de învățământ și a părinților, în realizarea activităților comunitare. Ceilalți au menționat contrariul. Rata de încredere a tinerilor în sprijinul altor actori în realizarea inițiativelor lor este destul de mare: -

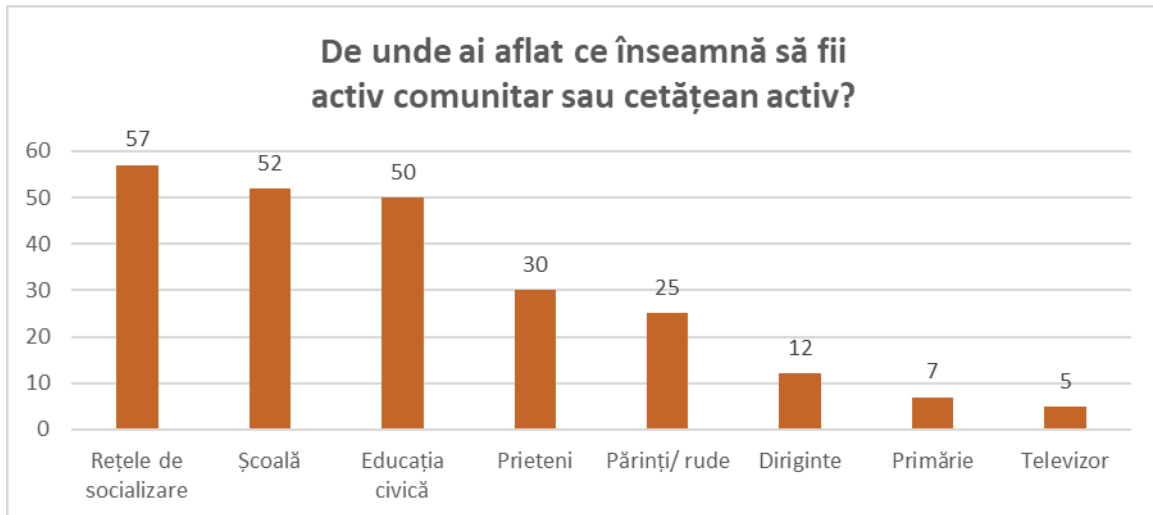

Concluzii 📌

Analiza diagramelor prezentate *supra*, privind nivelul de sprijin de care s-ar bucura tinerii urmare a implementării inițiativelor comunitare, observăm o rată pozitivă asupra încrederii și motivației tinerilor spre schimbare comunitară. Tinerii speră la sprijinul lor din partea semenilor, părinților, instituțiilor publice, funcționarilor, profesorilor, etc. Cea mai mare încredere, tinerii o acordă instituțiilor de învățământ (88 confirmări), care ar trebui să fie promotoare a schimbării. Următoarea poziție este ocupată de părinții/ reprezentanții legali ai tinerilor cu 85 răspunsuri. Tinerii se pot ajuta și susține reciproc în cadrul inițiativelor comunitare și nu doar. 80 de tineri cred că semenii lor, îi vor susține în activitățile comunitare, dacă acestea vor avea loc. APL-urile locale se bucură de o apreciere din partea tinerilor, cu 75 opțiuni completate. Acest indicator, deși este ultimul, arată o aspirație pozitivă, iar tinerii chestionați cred totuși că APL-urile sunt principalii actori publici care îi pot ajuta/ susține în inițiativele lor la nivel de comunitate. În fine, tinerii vor ca toți actorii indicați aici, să-i susțină și să-i motiveze în tot ce ține de implicare, participare, idei, viziuni și aspirații. Adulții trebuie să-i asculte activ și progresiv.

📌 Întrebare – țintă: De unde ai aflat ce înseamnă să fii activ comunitar sau cetățean activ? -----

La întrebarea respectivă, tinerii au putut bifa mai multe opțiuni. Generalizând opțiunile alese de aceștia, observăm că în top se poziționează „instituțiile de învățământ”, urmate de „rețelele de socializare”; „rude” și destul de slab de la „primărie” și „televizor”:-

Concluzii 📌

Rezultatele acestei întrebări ne indică că sursa credibilă de informare despre activismul comunitar cumulativ îi revine instituțiilor de învățământ/ școlilor, urmată de rețelele de socializare și prieteni. Este surprinzător că APL-ul, care ar fi principalul actor interesat în dezvoltarea comunitară nu este o sursă reprezentativă pentru tineri. TV-ul nu este printre preferințele tinerilor ca canal de informare sau sursă de informare a acestora, de aceea este în regres.

🗨️ Recomandare generală:

APL-urile trebuie să-și intensifice eforturile de promovare/ manifestare de interes și rol proactiv de prieten al tinerilor în special în remediarea problemelor comunitare. APL-urile trebuie să socializeze activ cu tinerii din localitate și să fie mai vizibile în tot ce ține de progresul comunitar, să fie mai aproape de tineri și necesitățile acestora. APL-urile pot să comunice mai ușor cu tinerii uzând de platformele de socializare online, fie să fie mai „open door” pentru tineri/ toți din comunitate.

📌 Întrebare – țintă: Consider că în școala mea se predă și este promovat activismul comunitar? -----

Această întrebare, derivă din opțiunile bifate mai sus de tinerii care au susținut în mare parte, că au aflat despre activismul comunitar și cetățenia activă de la școală/ profesori/ orele de educație civică. Așadar, 58 de tineri au spus sunt de acord cu această afirmație, alți 30 au zis că nu cunosc și restul 29 au spus contrariul.

📌 Întrebare – țintă: Consider că școala este axată mai mult pe note, examene, ordine, decât pe inițiative civice? -----

Aici, 76 tineri au răspuns afirmativ, precum că școala, într-adevăr este mai mult preocupată de pregătirea teoretică a elevilor, note, examene și disciplină internă, decât pe formarea de abilități și sprijinul inițiativelor civice. Doar 21 au zis contrariul și 18 au rămas indeciși.

📌 **Întrebare – țintă:** Consider că profesorii nu sunt instruiți/ motivați să promoveze participarea civică activă a elevilor? -----

La această întrebare, rata răspunsurilor afirmative scade la 56 tineri ce au răspuns afirmativ și avansează la 31 răspunsuri negative, comparativ cu rezultatele întrebării de mai sus.

Concluzii 📌

Analizând opțiunile bifate de tinerii chestionați, în ambele răspunsuri observăm o discrepanță interesantă. Pe de o parte, tinerii menționează că au aflat cel mai mult despre activismul comunitar la școală, ore și profesori. Pe cealaltă parte, tinerii au susținut că în pofida acestora, instituțiile de învățământ sunt mai mult preocupate de disciplina internă, curriculum școlar, aprecierea nivelului de cunoștințe al elevilor și mai puțin de abilitarea, ghidarea sau sprijinirea tinerilor în cetățenia activă și comunitară. Tot aici, tinerii observă că profesorii nu sunt motivați/ instruiți pentru a promova participarea civică/ comunitară în rândul tinerilor. Acest indicator arată la necesitatea remedierii fenomenului dat.

📌 **Recomandare generală:**

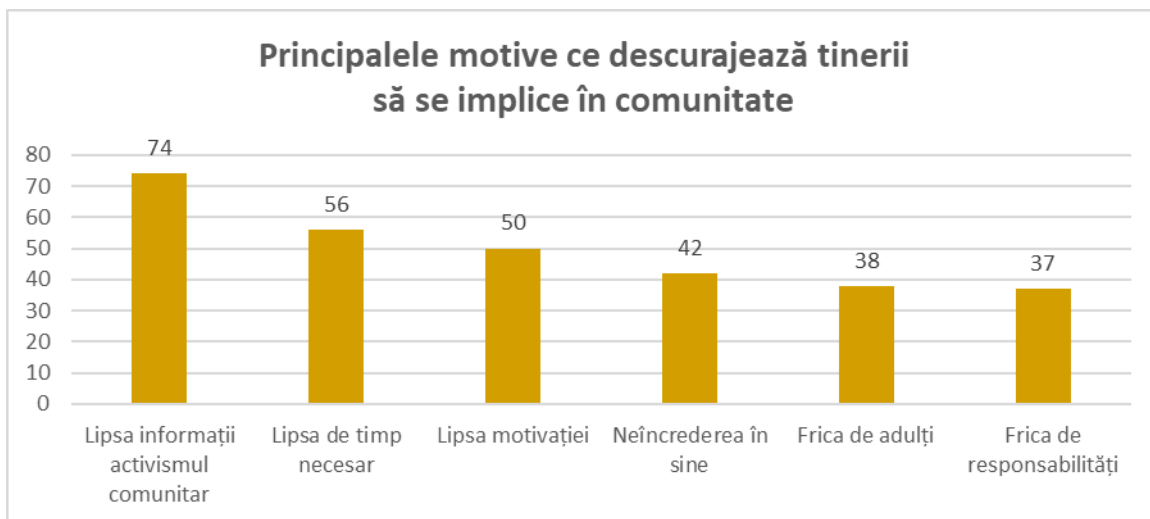
Instituțiile de învățământ ar trebui etapizat să treacă la metode practice de abilitare a elevilor/ tinerilor și să-i formeze ca actori comunitari pe tineri, să le dezvolte abilități și să le sprijine inițiativele. De ce anume instituțiile de învățământ, pentru că îndeosebi în zonele rurale îndepărtate, școlile sunt principalele spații de socializare între tineri, abilitare, locul unde aceștia își petrec cea mai mare perioadă a adolescenței lor. Instituțiile de învățământ trebuie să fie instrumente de sprijin, ghidare și suport pentru toți tinerii. Instituțiile de învățământ trebuie să încurajeze profesorii, ca aceștia să fie motivați să susțină tinerii în activismul civic/ comunitar. Tinerii își doresc acest tip de sprijin.

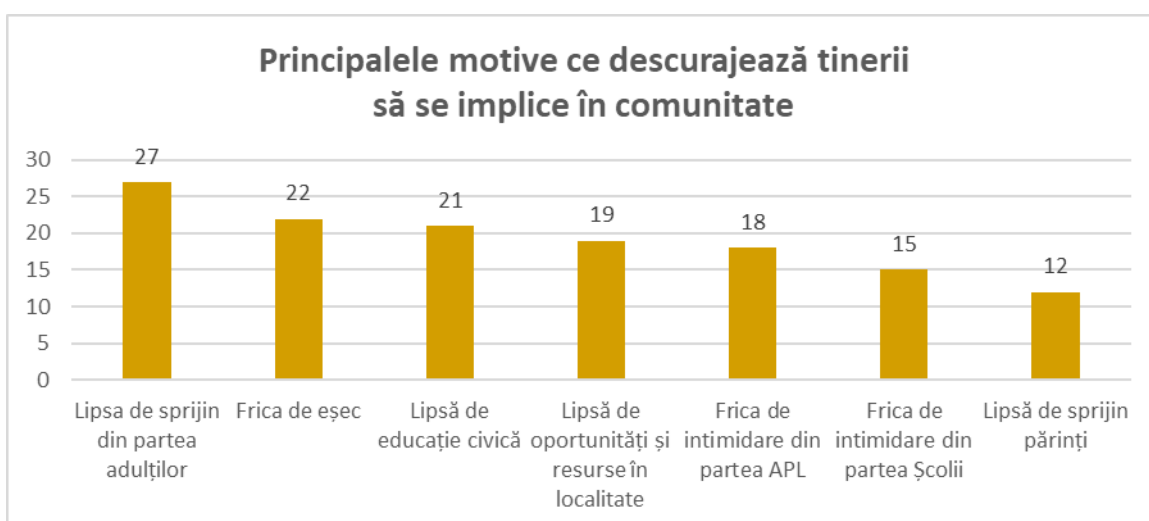
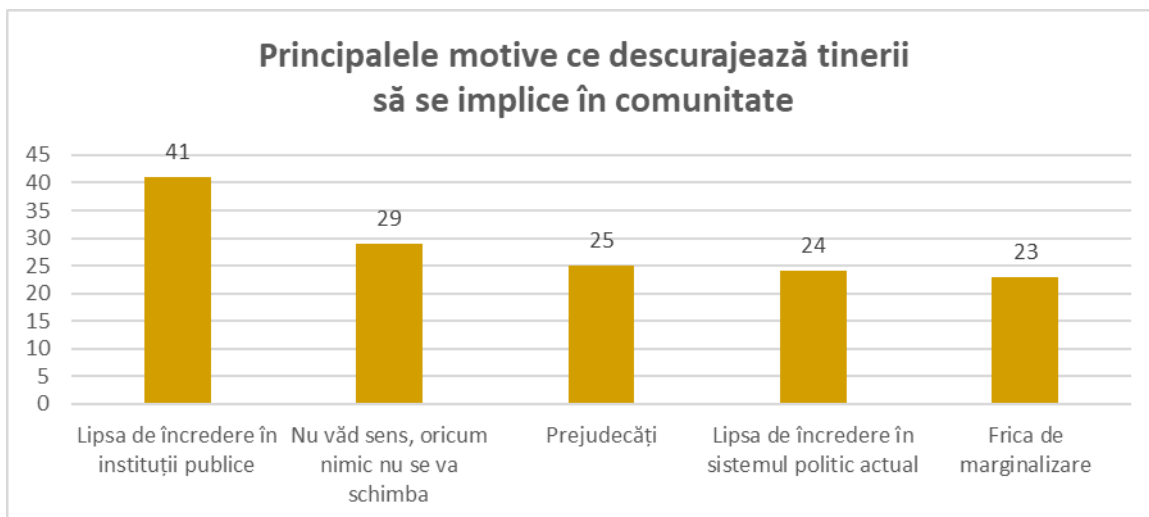
PROVOCĂRILE TINERILOR ÎN IMPLICAREA COMUNITARĂ

În acest capitol, vom prezenta percepțiile tinerilor privind principalele provocări ale lor în implicarea comunitară. La fel, vom aborda principalele obstacole care îi împiedică să se implice în dezvoltarea comunitară din punctul lor de vedere.

Întrebare – țintă: Care crezi că sunt motivele pentru care tinerii nu se implică în activismul comunitar în sat sau orașul natal? -----

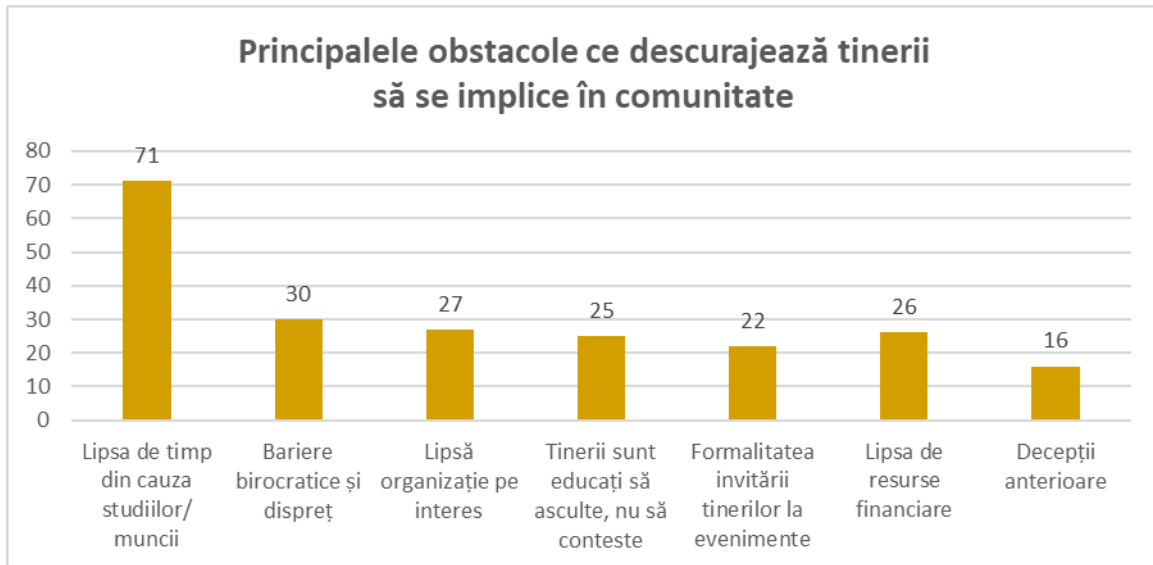
Această întrebare a avut drept scop identificarea principalelor motive care influențează negativ asupra implicării tinerilor în procesele comunitare. Pentru a înțelege mai exact, șirul motivelor respective, autorii au deslușit aceste bariere din cadrul focus-grupurilor și discuțiilor individuale cu tinerii. Mulți nu au putut prezenta care sunt acele impedimente ce împiedică implicarea lor. Din aceste considerente, autorii au evidențiat o listă din 21 motive presupuse și au încurajat tinerii să bifeze după prioritate, din punctul lor de vedere. Așadar, principalele 3 motive ce descurajează tinerii să fie implicați comunitar reprezintă **lipsa informațiilor despre ce presupune activismul comunitar la nivel local** (74 răspunsuri); **lipsa timpului necesar** (56 răspunsuri) și **lipsa motivației** (50 răspunsuri), urmate de alte motive **personale, temeri de intimidări, frica de eșecuri și insuficiența sprijinului necesar**, prezentate mai jos: -

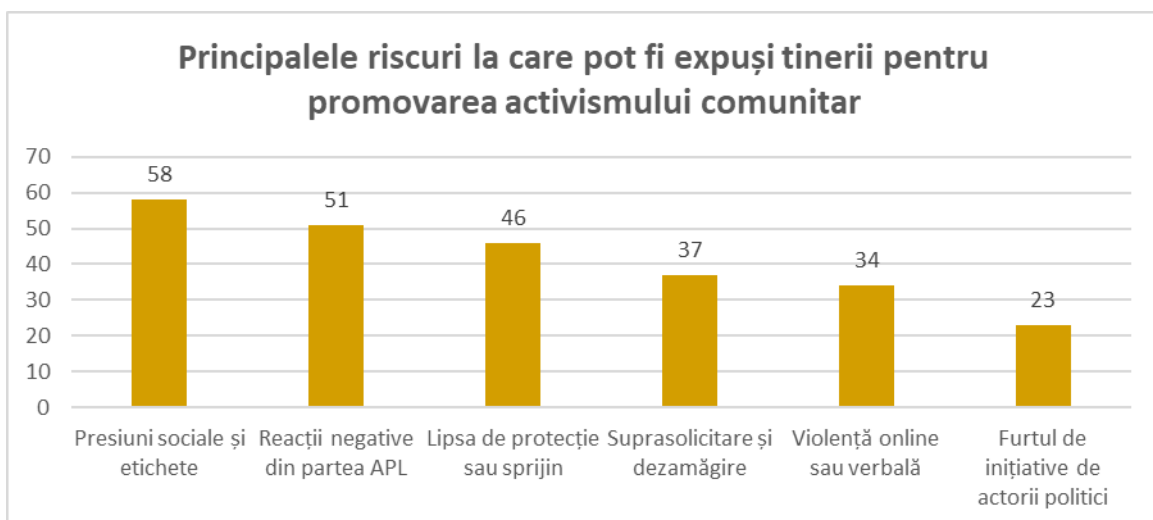
📍 Întrebare – țintă: Care sunt principalele obstacole care te împiedică să te implici în activismul comunitar și cetățenia activă? -----

Aici, tinerii au fost invitați să bifeze obstacolele care i-ar împiedica să se implice în activități comunitare, precum și să adauge propriile idei. Astel, 71 răspunsuri ce reprezintă majoritatea au bifat că principalul obstacol ar reprezenta **lipsa de timp din cauza studiilor sau muncii**. Următorul obstacol ales de tineri ar fi **bariere birocratice și atitudini incorecte bazate pe vârsta fragedă și lipsa experienței** (30 răspunsuri). Un al treilea top obstacole identificat de tineri ar fi **lipsa unei organizații sau mișcări cu care să se simtă conectați tinerii** (27). **Lipsa de resurse financiare** pentru implementarea activităților comunitare continuă lista obstacolelor cu 26 răspunsuri, dar acest obstacol nu este în top. În 25 răspunsuri, tinerii au menționat că următorul obstacol ar fi **tinerii sunt educați să asculte, nu să conteste sau să se implice** atât de adulți, părinți și școală, fapt ce îi împiedică să se implice activ. Lista obstacolelor continuă cu **decepții anterioare legate de corupție, promisiuni nerespectate sau lipsă de transparentă** (16 răspunsuri) și cu **lipsa de sprijin din partea familiei sau a prietenilor** (11 răspunsuri). În 9 răspunsuri, tinerii au menționat că **nu consideră că activismul civic aduce schimbări semnificative**. Au mai existat și alte opinii precum: **lipsa tinerilor cointeresați și lipsa dorinței de implicare**: -

📌 Întrebare – țintă: Consider că promovarea activismului comunitar la nivel local poate implica riscuri și provocări? -----

Principalele riscuri pe care le observă tinerii în promovarea activismului comunitar, în opinia lor sunt *presiuni sociale și etichete* (58 răspunsuri); *reacții negative din partea APL-urilor* (51 răspunsuri); *lipsa de protecție sau sprijin* (46 răspunsuri); *suprasolicitare și dezamăgire* (37 răspunsuri); *expunere la hărțuirea online sau atacuri verbale pentru opiniile publice* (34 răspunsuri); *acapararea activităților inițiate de tineri de partide sau actorii politici locali* (23 răspunsuri): -

Concluzii 📌

Analizând motivele, obstacolele și riscurile indicate de tinerii, ca factori ce descurajează implicarea lor în dezvoltarea comunitară observăm *inter alia* că aceștia nu se plâng de lipsa de resurse financiare, specifice adulților în mare parte, ci de lipsa de timp, disponibilitate și eșecuri în comunicarea cu actorii publici. Este de apreciat că tinerii vor să se implice activ în comunitate indiferent de provocările și barierele personale. Totuși, factori precum neîncrederea în sine, decepțiile anterioare, lipsa sprijinului din partea adulților, lipsa experienței sunt motive ce îi împiedică pe de o parte să se simtă implicați comunitar și pe cealaltă îi face să se renunțe la implicarea civică/ comunitară.

📌 Recomandare generală:

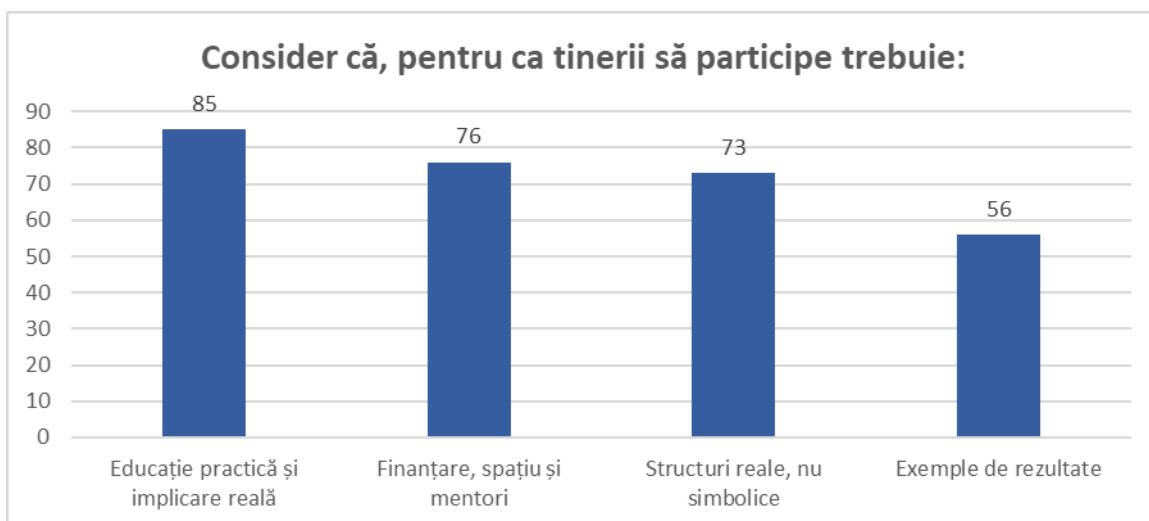
Actorii publici cu atribuții în domeniul administrare locală, educație, dezvoltare și tineret trebuie să contribuie activ în oferirea de servicii, tehnici de sprijin în carieră, depășirea barierelor neîncrederii în sine, socializare activă între tineri, sensibilizare și educație civică continuă și sistemică a acestora. Se recomandă la fel, sprijinirea tinerilor în inițiativelor lor, asigurarea unei transparențe bune a tuturor proceselor și discutarea de la egal la egal cu ei. Tinerii trebuie abilitați la moment, pentru ca aceștia să poată făuri viitorul comunității. Comunitățile locale, de regulă, sunt acele fundamente care pot să-i ajute să înfrunte dificultățile, să-i motiveze, stimuleze și încurajeze, inclusiv prin demonstrarea propriilor succese și lecții învățate. Tot aici, actorii publici sunt invitați să prevină violența digitală/ verbală și intimidarea tinerilor pentru implicarea lor în comunitate/ neimplicarea lor.

PROPUNERI PENTRU ÎNCURAJAREA PARTICIPĂRII TINERILOR ÎN COMUNITATE

□ În ultimul capitol al acestui Studiu, am descris sugestiile exprimate de tinerii intervievați și chestionați, care ar încuraja participarea tinerilor în dezvoltarea comunitară. Sinteza acestor sugestii aparțin tinerilor. Autorii, doar au sistematizat răspunsurile oferite. Iar, actorii vizați pot să extragă opinia respectivilor.

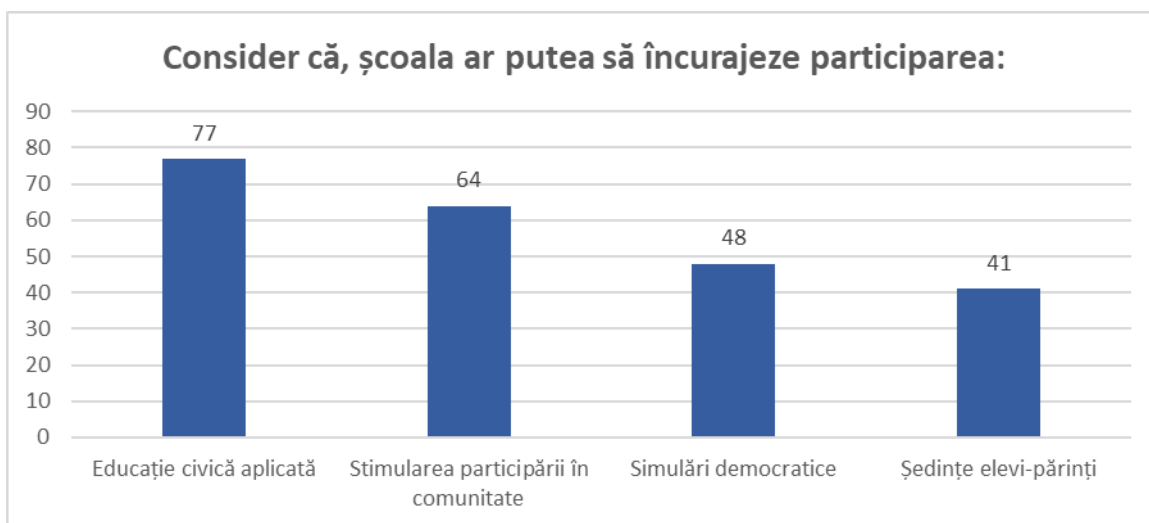
✎ Întrebare – țintă: Consider că, pentru ca tinerii să participe trebuie: -----

La această întrebare, tinerii au oferit diferite soluții. În 85 de răspunsuri tinerii au bifat că pentru a spori participarea lor aceștia trebuie să fie informați (de la *educație teoretică la educație practică și implicare reală*). În 76 răspunsuri, aceștia au menționat că vor să fie sprijiniți (*finanțare, spațiu, mentori*). În alte 73 răspunsuri, tinerii au susținut că vor să fie ascultați (*structuri reale, nu simbolice*). În 56 răspunsuri, tinerii au bifat opțiunea că și-ar dori *să vadă rezultate concrete*, pentru a fi stimulați să participe. La fel, au fost formulate alte opinii, precum ca tinerii *să aibă o anumită motivație și să dorească ei singuri să se implice* –

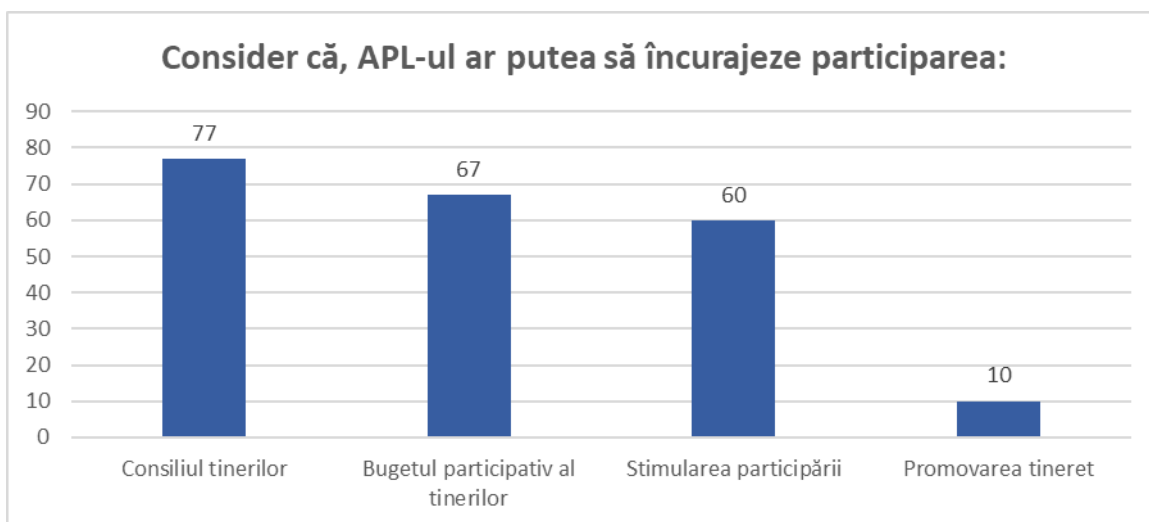
✎ Întrebare – țintă: Consider că, pentru încurajarea participării tinerilor în procesele comunitare, ȘCOALA ar putea să: -----

Aici, tinerii au ales următoarele opțiuni: 77 răspunsuri *școala ar trebui să învețe elevii să facă educație civică aplicată (nu doar teorie)*; în 64 răspunsuri *școala ar trebui să stimuleze participarea elevilor în activități civice (diplome, note, premii, zile libere)*; în 48 răspunsuri *școala ar putea să organizeze simulări democratice (dezbateri publice, alegeri, consilii reale)*; în 41 răspunsuri *școala ar trebui să organizeze ședințe comune elevi-părinți despre democrație, societate și valori sau implicare*: -

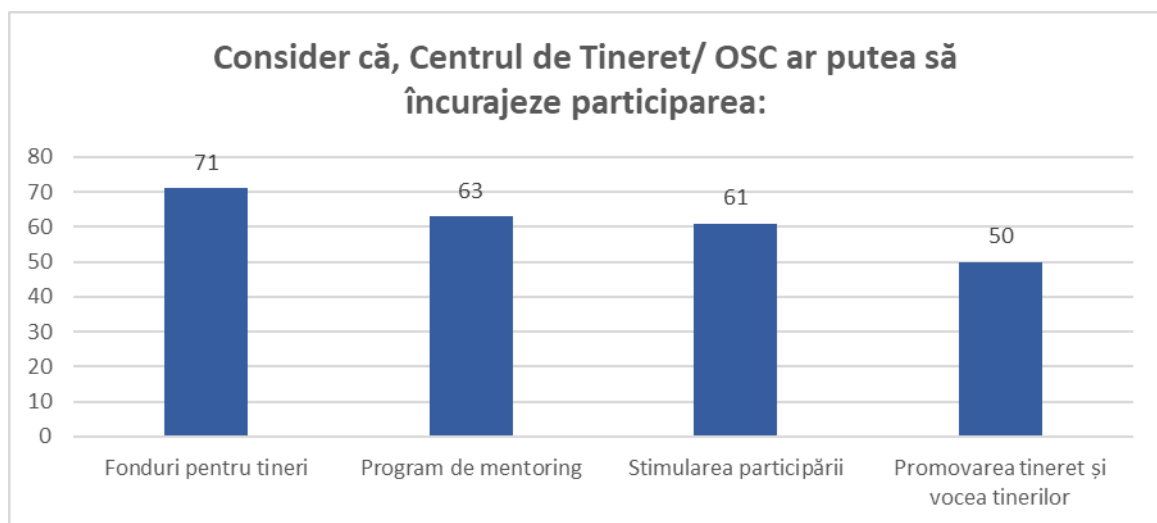
 Întrebare – țintă: Consider că, pentru încurajarea participării tinerilor în procesele comunitare, PRIMĂRIA ar putea să: -----

În continuare, tinerii au menționat că APL-urile ar putea să-i stimuleze participarea, prin *crearea Consiliului consultativ al tinerilor, crearea bugetului participativ al tinerilor; stimularea participării tinerilor în activitățile comunitare și să promoveze tineretul*. Tot ei, au spus că resursele planificate pentru domeniul tineret de unele APL-uri, ar trebui să fie utilizate corespunzător destinației și nu invers: -

 Întrebare – țintă: Consider că, pentru încurajarea participării tinerilor în procesele comunitare, CENTRELE DE TINERET/ ONG-urile locale ar putea să: -----

Întrebarea respectivă a fost formulată urmare a solicitării unor Centre de Tineret pentru a-și îmbunătăți activitatea lor pe domeniul serviciilor de tineret. Urmare, tinerii au notat că aceste instituții publice, precum și organizațiile necomerciale pe domeniul tineret / conex ar trebui să **atragă fonduri pentru participarea tinerilor sau proiecte**. La fel, aceștia au susținut că Centrele de Tineret ar trebui să înființeze **Programe de mentorat rural/urban pentru tinerii activi comunitari**, inclusiv să **stimuleze participarea tinerilor în activitățile comunitare**. Un rol deosebit atribuit Centrelor de Tineret ar fi cel de **reprezentare a tinerilor, vocea tinerilor în relațiile cu autoritățile, actorii publici (lobby și advocacy pentru tineri/ tineret)**: -

 Întrebare – țintă: Consider că, pentru încurajarea participării tinerilor în procesele comunitare, TINERII ar putea să: -----

Aici, tinerii chestionați au formulat un șir de recomandări pentru semenii lor, pentru a-i încuraja să fie activi în comunitățile lor. Lista pentru sugestii este una deschisă și poate fi completată continuu. Așadar, tinerii recomandă tinerilor **să creeze grupuri locale de inițiative civice; să implice adulții în activități de sensibilizare a problemelor locale; să facă parteneriate cu tinerii din diasporă; să monitorizeze procesele decizionale locale unde se discută despre tineri sau pentru tineret; să invite diferiți actori publici pentru abilitarea populației; să disemineze deciziile finale ale APL-urilor persoanelor vulnerabile; să creeze canale de comunicare cu diaspora despre evenimentele și procesele locale; să participe la alegerile locale și naționale; să facă voluntariat; să se implice la liceu; să se implice în comunitate; să sensibilizeze problemele comunității către alții; să educe alți tineri, etc.** UPI

RECOMANDĂRI FINALE PENTRU ÎNCURAJAREA PARTICIPĂRII TINERILOR ÎN COMUNITATE

Analizând provocările, obstacolele, riscurile, dar și soluțiile propuse de tinerii participanți la acest exercițiu consultativ și important, reformulăm unele recomandări – sinteză, pentru actorii publici implicați în dezvoltare comunitară, educație și tineret, după cum urmează:

Recomandări pentru autorități privind implicarea tinerilor în viața comunitară

- 1. Crearea și susținerea spațiilor dedicate tinerilor**
 - Centre de tineret, cluburi, hub-uri culturale și educaționale, unde tinerii se pot întâlni, dezvolta abilități și iniția proiecte.
 - Spații accesibile, sigure și adaptate nevoilor lor.
- 2. Implicarea tinerilor în procesul decizional local**
 - Formarea de consilii consultative de tineret în cadrul primăriilor sau consiliilor locale.
 - Consultarea tinerilor în elaborarea politicilor publice și a proiectelor comunitare.
 - Promovarea inițiativelor și ideilor lor prin granturi și suport logistic.
- 3. Educație civică și formare în leadership**
 - Programe educaționale care să-i învețe pe tineri despre drepturile și responsabilitățile lor ca cetățeni.
 - Traininguri în leadership, management de proiect, comunicare și voluntariat.
- 4. Promovarea voluntariatului și a implicării sociale**
 - Campanii de informare și motivare pentru voluntariat.
 - Recunoașterea și valorizarea eforturilor voluntarilor (certIFICATE, premii, evenimente speciale).
- 5. Sprijin financiar și logistic pentru inițiativele tinerilor**
 - Alocarea de fonduri speciale pentru proiecte și activități destinate tinerilor.
 - Susținerea financiară a Centrelor de Tineret
 - A nu pune piedici activităților de tineret (resurse, politici, alți factori)
 - Facilitarea accesului la resurse, spații și expertiză.
- 6. Colaborare cu organizații civile și instituții educaționale**
 - Parteneriate cu ONG-uri, școli, universități pentru a crea programe și activități comune.
 - Implicarea mediului academic în cercetări privind nevoile tinerilor și soluții.
- 7. Utilizarea tehnologiei și a platformelor digitale**
 - Dezvoltarea de platforme online pentru consultări, implicare și mobilizare a tinerilor.
 - Folosirea rețelelor sociale pentru comunicare activă și transparentă.
- 8. Monitorizarea și evaluarea implicării tinerilor**
 - Colectarea regulată de date și feedback pentru a evalua impactul programelor.
 - Ajustarea politicilor pe baza rezultatelor și nevoilor reale.

Recomandări pentru instituțiile de învățământ privind implicarea tinerilor în viața comunitară

1. **Integrarea educației civice în curricula școlară**
 - ✓ Introducerea sau consolidarea orelor de educație civică, drepturi ale omului și responsabilitate socială.
 - ✓ Dezvoltarea unor module practice care să includă proiecte comunitare, dezbateri, simulări de procese decizionale.
2. **Promovarea voluntariatului și a implicării extracurriculare**
 - ✓ Încurajarea elevilor și studenților să participe la activități de voluntariat și proiecte sociale.
 - ✓ Recunoașterea oficială a activităților extracurriculare prin credite sau certificate.
3. **Crearea și susținerea cluburilor și cercurilor de inițiativă**
 - ✓ Sprijinirea formării unor grupuri de elevi/studenți interesați de teme sociale, ecologice, culturale sau politice.
 - ✓ Facilitarea întâlnirilor și proiectelor dezvoltate de aceștia.
4. **Implicarea elevilor și studenților în luarea deciziilor**
 - ✓ Constituirea consiliilor elevilor/studenților cu rol real în luarea deciziilor privind activitățile școlare și comunitare.
 - ✓ Consultarea periodică a acestor consilii cu conducerea instituției.
5. **Parteneriate cu comunitatea locală și ONG-uri**
 - ✓ Organizarea de proiecte comune cu actori locali: primării, centre culturale, organizații neguvernamentale.
 - ✓ Invitarea experților comunitari pentru ateliere, conferințe și mentorat.
6. **Dezvoltarea competențelor practice și de leadership**
 - ✓ Organizarea de traininguri, tabere și workshopuri care să dezvolte abilități de comunicare, management de proiect și leadership civic.
 - ✓ Oferirea de oportunități de implicare în proiecte reale, cu impact comunitar.
7. **Folosirea tehnologiei pentru implicare și comunicare**
 - ✓ Crearea de platforme online unde tinerii pot propune idei, organiza evenimente sau pot comunica cu instituția.
 - ✓ Promovarea inițiativelor prin rețele sociale și website-ul școlii/universității.
8. **Evaluarea și feedback-ul constant**
 - ✓ Colectarea periodică a opiniilor tinerilor despre activitățile comunitare și implicarea lor.
 - ✓ Ajustarea programelor în funcție de nevoile și sugestiile elevilor/studenților.

Recomandări pentru Centrele de Tineret privind implicarea tinerilor în viața comunitară

1. **Crearea unui mediu prietenos și incluziv**
 - Asigurarea unui spațiu accesibil, sigur și atractiv pentru toți tinerii, indiferent de background, gen, etnie sau statut social.
 - Promovarea diversității și respectului reciproc.
2. **Oferirea unei game variate de activități**
 - Organizarea de ateliere, traininguri, cluburi tematice (cultură, sport, tehnologie, voluntariat).
 - Programe de dezvoltare personală și profesională, precum leadership, comunicare, abilități digitale.

- Programe de mentoring a tinerilor
- 3. **Implicarea activă a tinerilor în organizare și decizii**
 - Formarea unor comitete sau consilii de tineret care să participe la planificarea și implementarea activităților.
 - Ascultarea și integrarea feedback-ului lor pentru a adapta programele la nevoile reale.
- 4. **Parteneriate cu autoritățile locale și ONG-uri**
 - Colaborarea cu primăriile, instituțiile educaționale și organizațiile neguvernamentale pentru acces la resurse, expertiză și finanțare.
 - Implementarea unor proiecte comune cu impact social.
- 5. **Promovarea voluntariatului și a activismului civic**
 - Dezvoltarea unor campanii și programe de voluntariat cu impact local.
 - Recunoașterea și valorizarea contribuțiilor tinerilor prin premii, certificate sau evenimente speciale.
- 6. **Utilizarea tehnologiilor și platformelor digitale**
 - Crearea unor spații online pentru informare, comunicare și mobilizare rapidă a tinerilor.
 - Folosirea rețelelor sociale pentru a promova evenimentele și inițiativele centrului.
- 7. **Formare continuă a personalului**
 - Asigurarea instruirii regulate pentru angajații și voluntarii centrului privind managementul de proiecte, comunicarea cu tinerii, facilitarea grupurilor etc.
 - Promovarea schimbului de practici cu alte Centre de tineret, etc
- 8. **Monitorizarea impactului și adaptarea programelor**
 - Colectarea de date și feedback pentru evaluarea periodică a activităților.
 - Ajustarea continuă a ofertei pentru a răspunde cât mai bine intereselor și nevoilor tinerilor.

Recomandări pentru tineri pentru implicarea în viața comunitară

1. **Fii curios și informat**

Informează-te despre nevoile și problemele comunității tale. Participă la întâlniri, forumuri sau consultări publice. Cunoașterea este primul pas spre implicare reală.
2. **Implică-te în voluntariat**

Alege un domeniu care te pasionează (mediu, educație, cultură, sport) și oferă-ți timpul și energia pentru a contribui. Voluntariatul îți oferă experiență practică și oportunități de dezvoltare personală.
3. **Colaborează cu organizațiile locale și centrele de tineret**

Caută centre de tineret, ONG-uri sau alte structuri din comunitatea ta care organizează activități și proiecte pentru tineri. Împreună puteți face mai mult.
4. **Dezvoltă-ți abilitățile de leadership și comunicare**

Participă la traininguri, workshop-uri sau cluburi care îți dezvoltă capacitatea de a conduce echipe, de a vorbi în public și de a lucra în echipă.
5. **Propune idei și inițiative**

Nu aștepta doar să ți se ofere oportunități, ci fii tu însuți/însăți inițiatorul schimbării. Propune proiecte care pot îmbunătăți comunitatea ta și caută sprijin pentru implementare.

6. **Fii responsabil și perseverent**

Implicarea comunitară necesită timp și efort. Fii constant, respectă-ți angajamentele și învață din fiecare experiență, chiar și din eșecuri.

7. **Folosește-ți vocea și drepturile**

Participă la alegeri locale, consultări publice și exprimă-ți opinia. Cetățenia activă înseamnă să fii parte a deciziilor care te privesc.

8. **Construiește rețele și prietenii**

Implicarea în comunitate te ajută să cunoști oameni noi, să-ți extinzi cercul social și să găsești sprijin în demersurile tale.

RESURSE UTILE PRIVIND IMPLICAREA TINERILOR ÎN ACTIVISMUL COMUNITAR

 Prezentăm aici, unele repere internaționale valoroase pentru Centrele de tineret / tineri, care oferă bune practici și standarde pentru implicarea tinerilor în viața comunitară:

1. Ghidul pentru Centrele de Tineret al Consiliului Europei (2025)

Acest ghid promovează valorile Consiliului Europei și standardele de muncă cu tinerii, oferind un cadru pentru dezvoltarea calității în centrele de tineret. Include criteriile pentru educația non-formală, participare, incluziune socială și mobilitate a tinerilor. Centrele care obțin acest label pot accesa rețele internaționale și pot colabora cu alte instituții europene. edoc.coe.int

<https://edoc.coe.int/en/youth-in-europe/12121-the-council-of-europe-quality-label-for-youth-centres.html>

2. Ghidul pentru Centrele de Tineret al British Council

Programul „Effective Management of Youth Centres” oferă un set de instrumente pentru dezvoltarea politicilor interne, procedurilor și capacității organizaționale a centrelor de tineret. Include recomandări pentru managementul eficient, dezvoltarea personalului și implicarea comunității. Este destinat organizațiilor care doresc să îmbunătățească funcționarea și impactul lor. [britishcouncil.org/ua](https://www.britishcouncil.org/ua)

<https://www.britishcouncil.org/ua/en/active-citizens/EMYC?>

3. Ghidul pentru Munca Internațională cu Tinerii – IJAB

Acest ghid oferă criterii și indicatori pentru proiectele de tineret internaționale, abordând teme precum incluziunea, sustenabilitatea și impactul schimburilor. Include instrumente digitale și recomandări pentru colaborarea transfrontalieră, fiind util pentru centrele care doresc să dezvolte proiecte internaționale de calitate. [ijab.de](https://www.ijab.de)

<https://www.ijab.de/en/publications/quality-handbook-for-international-youth-work-projects>

4. Ghidul pentru Centrele de Tineret Urbane – UN-Habitat

Acest ghid oferă sfaturi practice pentru înființarea și gestionarea centrelor de tineret urbane, inclusiv aspecte legate de planificare, design și implicarea comunității. Este util pentru centrele care doresc să creeze un mediu atractiv și funcțional pentru tineri. [unhabitat.org](https://www.unhabitat.org)

5. Ghidul pentru Participarea Tinerilor – IPPF

Acest ghid oferă orientări pentru implementarea unei abordări centrate pe tineri, în care aceștia sunt implicați activ în toate aspectele programelor. Include recomandări pentru crearea unui mediu care încurajează participarea și leadership-ul tinerilor. <https://www.unhabitat.org/urban-youth-centre-setup-guide-volume-1>